

UT-L AT DOWNSVIEW

D. RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 12 02 10 005 4

BP
53
C4
18--

Cevdet Ahmet, paşa
Ma'lumat-i nafi'a

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

4427

21/14

5

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

<http://www.archive.org/details/malmtinfia00ahme>

Qudat Fihmet, Dasa

Martamāt-i nāfisa

مجلس عالیٰ تنظیمات اعضاسندن

فضیلتلو جودت افدینک مقدا

قله آلدیغی معلومات نافعہ

رسالہ سیدر

معلومات نافعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

6p
53
64

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على رسو لنا محمد
واله وصحبه اجمعين بعد ذا معلوم اوله كه بو عالم يوق ايكن
الله تعالى حضر تلى آنى يوقدن وار ايتدى وقيامته قدر بو
عالمك بنى آدمه معهور اولسنه اراده ازليه سى تعلق ايتمكله
جضرت آدمى طرافلدى رادوب آنك ذريتيله عالمى مزين ايلدى
وبنى آدمه اكر كرك اركا جه مكر كرك اخرتجه لازم اولان احكامى بيلدرمك
ايچون ايجلرندن بعضيلر نه بيغمبرلاك رتبه عليه سيله قدر ومزيت
ويروپ حسانر نلسدن امتياز ومستننا ايلدى ويغمبران عظام
عليهم الصلوة والسلام افسديمز جبرائيل عليه السلام واسطه
سيله احكام شرعيه عليه سن بيلدردى آنر دخی اول احكامى
جبريل امينك كتور ديكى كبي امتلرينه تبليغ يورديلر جله بيغمبرلرك
اولى آدم عليه السلام و آخرى محمد مصطفى عليه
الصلوة والسلام افندمز در بو ايكي سنك ارا سنده چوق

پیغمبر کلوب یکم شد اما عددنی انجق الله تعالی حضرت تری
 یلور اسمری معلومز اولان انبیای عظام علیهم السلام بونلردر
 آدم شیت ادریس نوح هود صالح ابراهیم
 اسمعیل اسحق یعقوب یوسف ایوب لوط
 شعیب موسی هرون داود سلیمان یونس الیاس
 الیسع ذوالکفل زکریا یحیی عیسی محمد مصطفی علیهم
 السلام عزیر و لقمان و ذوالقرنین دخی قرآن کریمده مذکوردر
 انجق انلرک حقهده علما اختلاف ایتدیلر و بعضیلرینی و بعضیلر
 ولیدر دیدیلر حضرت محمد حبیب الله ابراهیم خلیل الله موسی کلیم
 الله عیسی روح الله آدم صنی الله نوح نجی الله علیهم الصلوٰة والسلام
 بوالتیسی جمیع انبیانک افضل اولوب انلره اولوالعزم دینلور جله سندن
 افضل محمد مصطفی علیه الصلوٰة والسلام افندیمز حضرتلریدر
 الله تعالی حضرتلری طرفندن یرنوزینه یوز صحف درت کتاب نازل اولمشدر
 و جله سنی جبریل امین علیهم السلام کتور مشدر بو صحفک اونی
 حضرت آدم علیه السلامه الیسی حضرت شیت علیه السلامه
 اوتوزی حضرت ادریس علیه السلامه اونی حضرت ابراهیم
 علیه السلامه کلشدر درت کتاب تورات زبور انجیل قرآن
 اولوب تورات شریف موسی علیه السلامه زبور شریف داود
 علیه السلامه انجیل شریف عیسی علیه السلامه قرآن کریم آخر
 زمان پیغمبری محمد علیه الصلوٰة والسلام افندیمز حضرتلرینه نازل
 اولمشدر نوح علیه السلام وقتنده طوفان اولوب بتون دنیای

صوقا پلدى و يريوزنده اولان جميع انسان و حيوانات هلاك اولدى
 فقط نوح عليه السلام ايله سفينه ده بولنان اهل اسلامه قورتيلوب
 ناس انلردن تولد و تناسل ايلدى و حضرت نوح عليه السلام سفينه يه
 بنديكى وقت هر نوع حيواناتدن بر چفت المش اولديغندن سائر
 حيواناتدخي انلردن اورهدى و حضرت نوح عليه السلامك اوچ اوغلى
 وارايديكه سام يافت حام ايدي شمدي عالمده موجود اولان
 ناس بو اچنك نسلندندر بو سيبدن نوح عليه السلام اب ثاتى
 يعنى ايكنجى پدر عداو نور حضرا اسمعيل ايله حضرت اسحق عليه
 السلام حضرت ابراهيم عليه السلامك اوغلى ريدر حضرت اسحق عليه
 السلامك اوغلى حضرت يعقوب و يعقوب عليه السلامك اوغلى
 حضرت يوسف عليه السلامدر و يعقوب عليه السلامك اولاد
 و اعقابنه بنى اسرائيل ديلور كه انلر خيلى چوغاله رق اچلرندن پك
 چوق ييغمبر لر كمشدر حتى حضرت موسى هرون داود سليمان زكريا
 يحيى عيسى عليهم السلامدخي انلردندر حضرت سليمان حضرت
 داودك اوغلى و حضرت يحيى حضرت زكريانك اوغلىدر و حضرت
 هرون حضرت موسى نك برادريدر اما حضرت اسمعيل عليه
 السلامك ذريتي عرب اولوب اندن رسول اكرم و نبي محترم محمد عليه
 الصلوة و السلام افنديم ظهور ايتمشدر هود عليه السلام عاد
 قومنه صالح عليه السلام ثمود قومنه كوندردىكى مثللو موسى عم
 دخى بنى اسرائيله كوندردىمشدر و هرون داود سليمان زكريا يحيى
 عليه السلامدخي كذلك بنى اسرائيل بعث اولمشدر لکن انلر آيرو

شریعتی او ایوب بنی اسرائیل موسی علیه السلام شریعتنه دعوتله
 مأمور اولشدر و اکر چه داود علیه السلامه زبور نازل اولمش ایسه
 دهنده احکامه دائر بر شیء اولیوب بلکه مواعظ و نصایحدن عبارت،
 اولسبیله توراتک حکمنی ناسخ ایتیموب بلکه آتی تأیید ایتدی و بوجهتله
 حضرت موسی نك شریعتی حضرت عیسانك ظهورینه قدر باقی اولدی
 اما حضرت عیسی کانبجه آنک شریعتیه حضرت موسی نك شریعتی
 منسوخ اولدی یعنی حکمی قالمدی و آند نصکره حضرت موسی نك شریعتیه
 عمل جائز اولیوب تا شریعت محمدیه ظهور ایدنبجه یدک حضرت عیسانك
 شریعتیه عمل اولنمقی لازم کلدی اما بنی اسرائیل اکثریسی حضرت عیسی
 علیه السلامه ایمان ایتیموب ینه تورات ایله عمل ایتکه مصر اولدیله
 اشته یهود بلکه نصاریق اولوقت ایرلدیکه حضرت عیسیایه
 ایمان ایدنلر نصاری اولدی انلره دخی خرسدیان دینلور و حضرت
 عیسیایه ایتیموبده اولوقت کفر ضلالتده قلانلره یهودی دینلدیکه
 انلر حالا حضرت موسانك شریعتیه عمل ایدوب تورات وزبور
 او قورلر نصاری دخی حالا حضرت عیسانك شریعتیه عمل ایدوب
 انجیل او قورلر حالبوکه سید الکوین و رسول الثقلین محمد علیه
 الصلوة والسلام افندیمز حضرت تلی کافئه عالمینه مبعوت اولدی
 و شریعتی که دین اسلامدر جمیع شریعتلری ناسخ و حکمی قیامتده قدر باقی
 اولدیغندن هیچ بریده آنک شریعتدن بشته دین ایله عمل اولنمقی جائز
 اولدی و آند نصکره پیغمبر کمال احتمالی قالمدی بزکه الحمد لله امت محمدزودینمز
 دین اسلامدر جمیع انبیای عظام علیهم السلامه اینانورز جمله سی الله طرفندن

کوند رلمش پیغمبر لرد در فقط قرآن کریم نازل اولنجده سائر شریعتلر منسوخ
 اولدی انکچون انلرله عمل جائز دکدر نصاری دخی یکن پیغمبر لره اینانور لرد
 فقط بزم پیغمبر یمزه اینانمد قلدن کفرو ضلالتده قالدیلر اما یهود دیلر
 بزم پیغمبر یمزه اینانمد قلدی کبی حضرت عیسی یه دخی اینانمد قلدن
 انلر دین اسلامدن ایکی مرتبه اوزاق قالدیلر یهود ایله نصار ایله اهل
 کتاب دینور که نکاح ایله انلر قاریلرینی آلمق و کسد کلرینی یمک جائزدر
 اما هیچ بر پیغمبره ایمان ایتمیان و اهل کتاب اولمیان مشرکین بتون اهل
 اسلامدن اوزاق دوشد کلرندن اهل اسلامه کوره شرعا نکاح ایله
 انلر قاریلری النماز و کسد کلری نیز حضرت عیسانک اون ایکی اصحابی
 و ارایدیکه آنلره حواریون دیر لر ایدی حضرت عیسی سمایه رفع اولندقدن
 صکره دین عیسی بی انلر نشرایتدیلر لکن صکره دن کلان نصارالرفرقه
 فرقه آریلوب ایچلرندن بر برینه اویمز نیجه مذهب لر ظهور ایتدی
 و مرور زمان ایله اکثر عیسی منقرض اولوب شمعدی مشهور اوله رق
 درت مذهب لری قالمشدر که روم ارمنی قتلک پروتستان مذهب لرد
 بونلرکجه له سی اجمیلی او قیوب حضرت عیسی علیه السلامه منسوبیتیه
 اجرای آیین ایدر لر لکن چوق ماده لر ده اعتقاد لری و عمل لری
 بر برینه مخالفدر و جله سنه بردن نصاری و خرستیان دینلدیکی
 کبی عیسوی دخی دینور یهود ملتیه دخی موسوی دینور
 شمعدی ر یوزنده تخمیناً سکز یوز ملیون نفوس اولوب
 یوز قرق سکز ملیون ملت اسلامیه و یتش ملیون روم ایله
 ارمنی یوز یکر می ایکی ملیون قتلک یتش بش ملیونی پروتستان

بش ملیونی یهود باقیسی اهل کتاب اولیان و هیچ بر پیغمبر طائیان اهل
شرک تخمین اولنه یورن تکیم ز یرده کی جدوله علی الترتیب کوستر لمشدر

مسلمان	۱۴۸	۰۰۰۰۰۰
روم ایله ارمنی	۰۷۰	۰۰۰۰۰۰
قتولک	۱۲۲	۰۰۰۰۰۰
پروتستان	۰۷۵	۰۰۰۰۰۰
یهودی	۰۰۵	۰۰۰۰۰۰
اهل کتاب اولیان مشرک	۳۸۰	۰۰۰۰۰۰

۸۰۰ ر ۰۰۰ ر ۰۰۰

اشبو سکز یوز ملیون خلقتک ایکیز اللی ملیونی اوروپاده و در تیوز
یکرمی ملیونی آسیاده و یتش ملیونی افریقاده قرق بش ملیونی امریقاده
واون بش ملیونی اوستریا دنیلان جزائر بحر محیطده در تکیم ز یرده کی
جدوله کوستر لمشدر

آوروپاده	۲۵۰	۰۰۰۰۰۰
آسیاده	۴۲۰	۰۰۰۰۰۰
افریقاده	۰۷۰	۰۰۰۰۰۰
امریقاده	۰۴۵	۰۰۰۰۰۰
اوستریا یاده	۰۱۵	۰۰۰۰۰۰

۸۰۰ ر ۰۰۰ ر ۰۰۰

معلوم اوله که افندیمر علیه الصلوة والسلام دار عتبا یه تشریف
بیور دقدنصکره ابوبکر رضی الله عنه حضرت لری خلیفه اولمشدر
آنک و فاتندنصکره عمر عثمان علی رضی الله عنهم حضراتی صره سیله

خلیفه اولدیله بودردینه خلفاء راشدین دینور که زمان
 سعادتده فصل احکام شرعیه تمامیه اجرا بیور بلوب عالم
 عدل وحقانیتله منور اولمش ایسه انلک زمان خلافتلرنده دخی
 اوله اولمش واحکام شرعیه نک اجراسنده اصلا قصور اولنماشدر
 بودردی دخی جله اصحاب اکرامک افضلیدر لر بر برینه نسبتله
 فضیلتلری دخی خلافتلری ترتیب اوزره در ابو بکر رضی الله عنه
 حضرتلر نیک زمان خلافتلرنده اهل اسلام عربستاندن طشره
 چیقوب بلکه عربستان ایچنده ظهور ایدن بعض اختلاطک تسویه سی
 وبعض مرتدک تأدیب و تریه سیله اوغراشدیلر و رسول اکرم علیه السلام
 افندیملرک دار بقایه انتقاللری سببیه بین العرب خیلی اختلالر ظهور ایتمش
 ایکن ابو بکر رضی الله عنه حضرتلر نیک همبیله جله سی مندفع اولوب
 وقت سعادتده اولدیغی کبی طائفه عربینه یکدل و یکجهت اولدیله
 اندن حضرت عمر رضی الله عنه خلیفه اولنجه اصحاب کرامه بر خطبه
 بلیغه او قودی شویله که اصحاب رسول الله عربستان انجق سزک
 اتلریکزه آرپه یتشدیره بیلور و برده کرک دنیوی و کرک اخروی اوله
 بیله جک سعادت اشته بو قدر در الله تعالی حضرتلری ایسه امت محمده
 بو یوز نیک هر طرفنده یرو مملکت و یرد جکنی و عدا یتشد رقی بو موعود
 اولان ممالکی ضبط ایله دنیاده بونجه غنیمته و آخرتده غزایا خود شهادت
 رتبه سنه نائل اولاق استین ارلر و زرده دین اوغرینه جان و باش فدا
 ایده جک و وطنلرندن چیقوب اعدا اوزرینه کیده جک غازیله دیو

اصحاب کرامی جهاد و غزایه تشویق بیوردی اشته ممالک اسلامیہ نیک
 وسعت بولسنک مبدأ حضرت عمرک بونطقیدر کہ آنک
 اوزرینہ اصحاب کرام عمر لینی جهاد و غزایه صرف ایتمکہ عہد
 و اتفاق ایلدیلر و حضرت عمرک ترتیبیلہ طرف بطرف اور دیلر
 چیقاروب اهل اسلام یرلرینی ویور تیرینی ترک ایله عربستاندن
 چیقوب اطرافہ یایلدیلر و کیدنلرک اکثریسی بردها کیرودونمیوب
 بولندقلری یرلرده اولنجہ یه قدر جهاد ایله اوغراشدیلر بوضورتہ
 آز وقتہ چوق مملکتلر آندی و اولوقت ایکی بیوک
 دولت اولوب بری روم و دیگرى عجم دولتی ایدی اهل اسلام
 ایکیسنه دخی غلبہ ایدی خصوصاً عجم دولتی اولوقت بتون
 مغلوب و مضمحل اولوب جمیع مملکتلری طرف اسلامیاندن
 ضبط اولندی عثمان و علی رضی اللہ عنہما حضرتلرینک
 ایام خلافتلرنده دخی بویله غزایله اوغراشلدی انجق
 حضرت عثمان رضی اللہ عنہ وقتندہ بعضر اهل بغی ظهور
 ایدوب حضرت عثمانی شهید ایتدیلر حضرت علی کرم اللہ وجہہ
 بویله خارجی غوغالی ظهور ایلدی و اهل اسلام ایچنדה اتفاقسزلق
 پیدا اولغه باشلدی فتح و ظفرک ال بیوک سببی ایسه اتفاق
 و اتحاد اولدیفندن بونلرک زمانلرنده حضرت عمر زمانی قدر
 فتوحات اولدی و اهل اسلامک اتفاق و اتحاد لرینی حاصل ایدن
 حضرت ابوبکر الصدیق اولدیغندن بوسر مایہ ابتدا اول تدارک
 ایتیش و صکرہ حضرت عمر الفاروق یرینہ صرف ایدرک بوقدر
 فتوحات جمعیہ مظهر اولشدر و صکرہ اهل اسلام ایچنדה

بعض مرتبه اتفاقسزلق ظهور ایتکه باشلاینبجه او حیر کسلدی
 بودر دینک ایام خلافتلری اوتوزسنه مقداری اولوب بووقلر
 افندیز علیه السلام حضرتلرینک زمان سعادتلری کبی کوزل پکدی
 اندنصکره خلافت دولت وسلطنته منقلب اولوب حکومت جابر
 ظهور ایتدی و اهل اسلام ایچنده نیجه بدعتلر و درلو درلو باطل
 مذهبلر تکیون ایدرک نیجه کسهلر ضلالتده قالدی فقط اصحاب
 کرامک ایزینه کیدنلر هدایتیه ایدرکه انلره اهل سنت و الجماعت دیرلر
 حق مذهب دخی بودر که افندیز علیه الصلوة والسلام حضرتلرینک و اصحاب
 کرامک کتدیکی طریق مستقیمد و مرور زمان ایله سائر مذهبلر منقرض
 اوله رق شمعی اکثری ممالک اسلامیه بو مذهب اوزره و اهل
 سنت و الجماعته مخالف اوله رق میدانده یالکز بر شیعه مذهبی
 قالمشدرکه حالا ایران طرفلرنده جاریدر انلره شیعی دینور
 که انلر افندیز علیه الصلوة والسلام حضرتلرند نصکره خلافت
 حضرت علینک حتی ایکن ابوبکر ایله عمر غصباً انک حقنی الو باندن
 اول خلیفه اولدیلر دهرک و اکثر اصحاب کرام حقنده سوؤظن ایدرک
 صاپدیلر و اهل سنتدن آیرلدیلر و کچه بعض یرلده سائر
 مذهبلردن بعضیلری دخی موجود ایسه پک آز اولدقنلرندن
 و مستقل حکومتلری المدیغندن شمعی مشهور اولان بو ایکی
 مذهب اولوب مسلمان و محمدی دینلان امث محمدیه اهل سنت
 ایله شیعیلردن عبارت کبی قالمشدر انجق اهل سنت دخی عملیاند
 درت مذهبه منقسم اولدیلر اولکیسی حنفیدر که امام اعظم
 ابوحنیفه رجة الله علیه مذهبیدر ایکنجیسی مالکیدر که امام مالک رجة

الله عليه مذهبيدر او چنجيسى شافعى رحمة الله عليه مذهبيدر
 دردنجيسى حنبليدر كه امام احمد بن حنبل رحمة الله عليه مذهبيدر
 اما اعتقاد جه بونلر بربرينه مخالف دكلر در بلكه چله سى اهل سنت
 مذهبي اوزره اولوب عقايدده و اصول دينده متفقلر در
 و ملت اسلامدهه بوائه اربعه بيوك ذاتلر و مسلم و معتمد
 مجتهدلر در فقط علميانه دائر اولان بوضى مسائل فرعيدهه حسب
 الايجاب اختلاف ايتشلر در شوييله كه بعش و قوعات صراحة شريعتده
 بولمدر يغندن صراحة ثابت اولمش اولان اصول دينده به قياس
 ايله عمل ايتكه محتاج اولور علماء ديند بوييله مسائل اجتهادينه
 قادر اولانلر مجتهد دينور مجتهد هر خصوصده جدر تمام ايله وسعت
 قدر تنى صرف ايتدكدنصكره رآى و ظن غالبى هر نه به منجر اولور سه
 كرك انك و كرك اكا تابع اولنلر ك اولر جهله عمل ايتلمرى واجب اولور
 و مجتهد بر مسئلهده خطا ايتمش اولسه بيله كنهكار اوليوب بلكه
 مثاب اولور زيرا انسان كندى وسعى مقدارى ايله مأمور و مكلفدر
 او قدر وار كه اكر مجتهد خطا ايدر سه اجتهاد مقابلنده بر ثوابه
 نائل اولور و اكر حق ولو ابه اصابت ايدر سه اون ثواب اولور
 او ائله بوييله اجتهاده مقتدر چوق علماء اولوب هر برينه بر نجه ناس
 اقتدا و اتباع ايدر لر ايدى اما اكثر يسنك تباعى منقرض اوله رق
 اهل سنت ايچنده يال كز بودرت مذهب قالدى و صكره
 برار الق اولور اولمز كسه لر چيقوبده مجتهدم ديهرك باطل مذهبلر
 چيقار مق احتمالى اولديغندن اهل سنت بودرت مذهبندن ماعدا
 مذهبه اقتدا ايتكى ترك ايله بودرتده منحصر اولديلر و هر برينه اهل

ستدن بر جاعت اقتدا و اتباع ایلدی انجق جمله سنک اعتقاد لری
 بر اولدیغندن بر برینی بدعت و ضلالتنه نسبت ایتزلر و حق و صواب
 بودرت مذهبه درد یو اتفـاق ایتد کدنصـکره هر طائفه کنـدی
 مذهبنی حتی اعتقاد ایدرک سائرینه خطا نظریله باقدقـلری جهـتله
 بینلرنده اختلاف ایدرلر و بویله مسائل اجتهادیه ده شرعدن بر نص
 و صراحت بولمادیغندن اگر چه بر آدمک مذهبی نفس الامرده خطا اولوبده
 دیگر اوج مذهبدن بریسی حق و صواب اولق احتمالی وار ایسه ده
 هر کس کنـدی مذهبنه صواب و دیگر اوج مذهبه خطا نظریله
 بقمق لاز مکـلور و بنم مذهبم حقدر خطا اولق احتمالی دخی واردر
 و دیگر اوج مذهب خطادر حق اولق احتمالی دخی واردر دیمک
 اقتضای ایدر بوجهتله بر مذهبیله و دیگر مسئله ده دیگر مذهبه عمل ایدرک
 بودرت مذهبی قارشدر مق جائز دکلدر بلکه بر آدم هر قنغی مذهبه
 اقتدا ایتمش ایسه هر خصوصده انکله عمل ایتسی لازمدر قنقط علماء فـو
 لک اکثریسی مذهب حنفینک حق و صواب اولسنه قرار ویر مشدر
 بوجهتله ممالک اسلامیه نک اکثر محملده، مذهب حنفی شایع و جاریدر و علی
 العموم بخار ایله هندستانک اکثر محلی حنفی المذهبدر امام مذهب مالکی
 افر یقاده مشهور اولوب افریقانک جانب غربیسی سراپا مالکیدر
 و هندستانک بعض ساحلارنده دخی بولنور اما شافعیلرک کترتی مصدر
 جانبنده و کردستانده و جزیره العربک هر قطعه سنده و هندستان طرفنده
 دروداغستان اهالیسنک جمله سی شافعیدر اما حنبلیلر بولنره نسبتله
 پک آزدر و اگر چه وقتیهلشام و بغداد طرفنده، پک چونالمشرا ایسه ده
 صکره لری منقرض اوله رق شمعی اولدجه کترنلری بخد طرفنده در

ادله شرعیه در تدر قرآن کریم احادیث شریفه اجماع امت قیاس در که
 بر ماده قرآن کریمه بولنمزسه اجماع ایله عمل اولنور واکراول
 خصوصده اجماع و اتفاق دخی بولنمزسه اول ماده بی صراحة آیت
 یاخود حدیث ایله ثابت اولمش اصوله قیاس ایله مجتهدلر اجتهاد ایدوب
 اولوجهله عمل اولنور اما امام مالک بودرت دلیلدن بشقه برده مدینه
 منوره اهلیمسنگ بر عملده اتفاقنی مستقل بر دلیل عدایتدی و بوجهله
 اتفاقری البتده تا فدیمر علیه السلامه وارنجبه خلقک سالفه تقلید
 ایتمسندن نشئت ایدر دیوبودلیلی قیاسه تقدیم ایلدی اما سائر مجتهدلر
 عندنه اهالی مدینه نك اتفاقنی ادله شرعیه دن اولیوب حدیث یاخو
 اجماع امت بولنمزسه قیاس ایله اجتهاد اولنور انجق اجتهادک ایکی طریق
 واردر اولکیسی اهل عراق طریق اولوب طریق رأی دینور که مسائل
 اجتهادیه ده رأی صحیحه استناد ایدرک قیاس ادله سائر هیه تقدیم ایدر لر
 بویولده اولان مجتهدلرک رئیس امام اعظم حضرت تری اولوب سر
 مذهبک انده قرار ایتمشدر ایکنجی اهل حجاز طریق اولوب طریق روایت
 دینور که نقل و روایت یولنی قیاسه ترجیح ایدر لر بویولده اولان مجتهدلرک
 بیوکی امام مالک حضرت تریدر که مدینه منوره امامی اولوب انده ساکن
 ایدی امام شافعی ایله امام احمد بن حنبل دخی امام مالک اصحابنددر
 انجق امام شافعی امام مالک یولنی تحصیل ایتدکنصکره بغداد طرفنه
 کندکده امام اعظم حضرت تری نك شاگردانندن پک چوق درس او قیوب
 بوایکی طریق مزج ایدرک مستقلا بر مذهب اجتهاد ایلدی و کندیبی
 بلغای اولمسيله هر دلیلدن اول آیات و احادیثک صورت افاده سنه نظر
 ایدوب نه طرفده قوت بولورسه انکله عمل ایدر واکر بر طرفده قوت

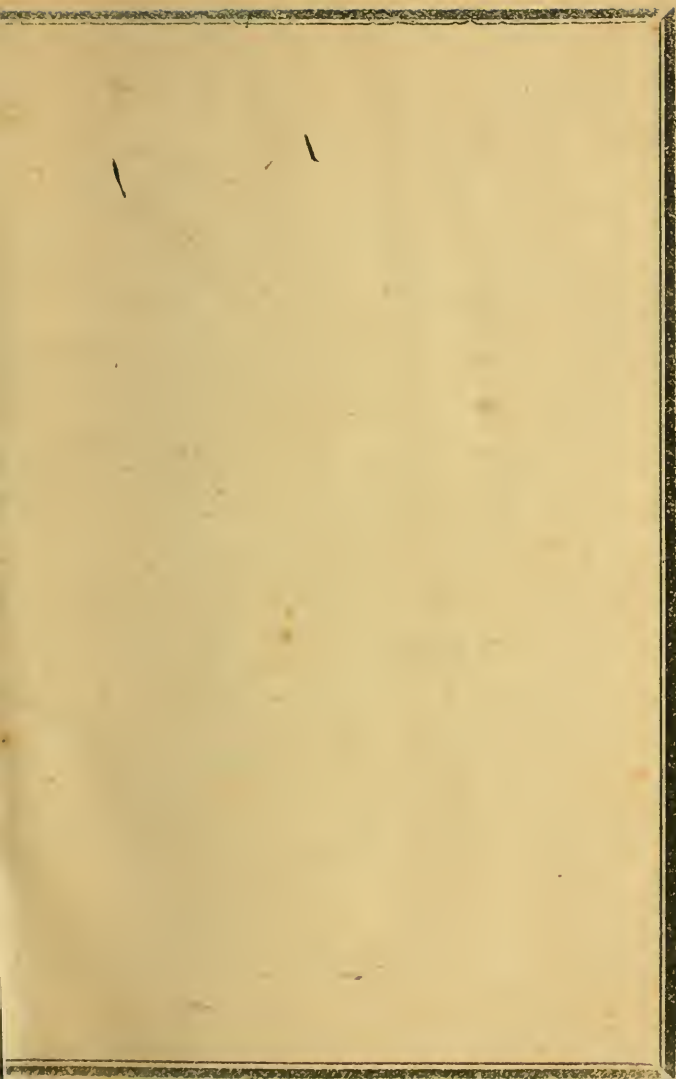
بوله مزسه اولوقت طریق قیاسه کیدر امام احمد بن حنبل دخی بووجهله
 امام مالک یولنی تحصیل ایتد کد نص کره جانب بغداده کتدی که امام اعظم
 حضرت تریک شاگردانندن قیاس طریق دخی اخذ ایش ایسه ده پک چوق
 احادیث حفظ ایدرک ابتدا احادیثک بر برینی تأیید ایتسنه نظر ایدوب
 آنی سائر ادله ترجیح ایتکله چوق مسئله لر ده رأی بریکلیره مخالف
 کدیکنندن اولدخی بر مستقل مذهب اجتهادا ایتشیدر بو مذاهب اربعه نك
 حالی اولبلده اها ایسنک حالنه بکزر که هر نه مصلحت ظهور ایتسه و طرف
 دولتدن انگره ویرلمش اولان تعلیمنامه ده او مصلحته دائر بر صراحت
 بولمسنه اولبلده نك وجوهی و اعضای مجلس بریره کلوب مذاکره
 و مطالعه ایدرک اول خصوصی تعلیمنامه نك مناسب بندینه درج ایله عمل
 ایدر لر و بعضا اولور که بینلر نده اختلاف ایدوب بعضیلری دولتک مقصودی
 اعمار بلاده و ترقیه عباد در دیوب اکتانطبقاً اول ماده بی رأیلر یله مناسب
 کوریتان بنده درج ایدر لر بونلر مذهب خفینک مألیدر و بعضیلر دخی
 طرف دولتدن کلوب کیدن مأمور و مباشر لک اطوار و حرکاتنه باقهرق
 اکتانطبق ایله دولتک مقصودی شو و جهله اولمق اقتضا ایدر دیر لر بونلر
 دخی مالکنک مألیدو بعضیلر دخی اول امر ده تعلیمنامه نك صورت افاده
 سندن و سیاق و سیاقندن برشی استخراج ایتک طرفنه ذاهب اولور
 بونلر دخی شافینک مألیدر و بعضیلر دخی ابتدا سائر اوامر دولتی بریره
 کتوروب بر برینه تطبیق ایله برشی استفاد ایتکله چالیشور لر بونلر دخی
 حنبلینک مألیدر اشته و جوه بلده دن بودرت فرقه نك هر بری بر در
 بو ملاحظه ایدرک و هر بری کندی ملاحظه سی صوابدر و مراد دولته
 مطابقدر دیرک اجرای مصلحتنه ابتدا ایدر لر دولتک مرادی ایسه

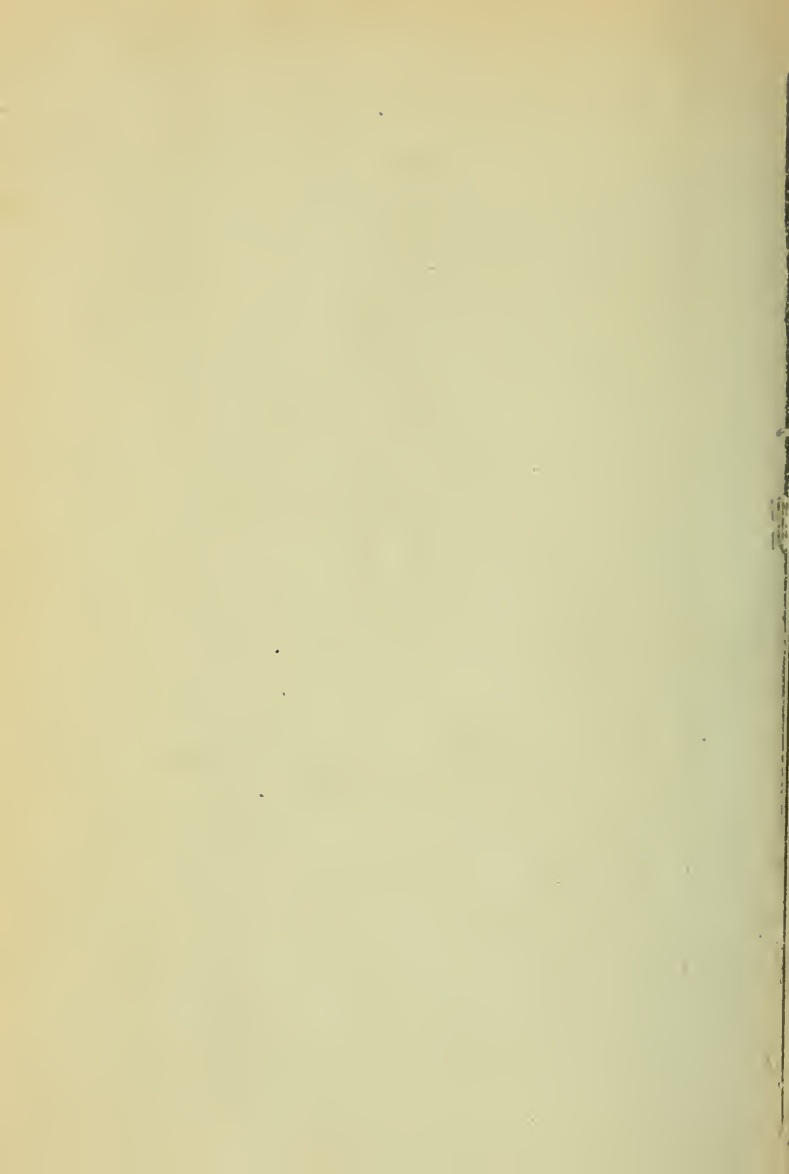
بودر تدن بری اولوب دیگر اوچی خطاده بولنور انجق بو خطاری
 دولتک امرینه مخالفت قصدیله اولیوب بلکه دردی دخی دولتک
 دلخواهی اوزره امرینی یرینه کتورمکه چالشدقردن نظر دولتده
 متهم اولمز بلکه انفاذامر دولتہ بویله بذل جهدا یتدکاری ایچون مقبول
 اولورلر فقط صوابه اصابت ایدنلر زیاده تحسین و آفرین اولورلر
 مذاهب اربعه حالی دخی بویله اولوب البتده حق تعددا یتمکه مراد الله
 بردر و بومسئله ده در دیده اختلاف ایتسه لر بری صواب اولوب دیگر
 اوچی خطا اوزره اولق لازم کلور انجق بونلرک هر بریسی خنی بولق
 ایچون بذل جهدا یتش اولدقردن هر بریسی خنی کندی قوقلسه دار
 بو اعتقاد ابرو خطا یتش اولنلری دخی رفع عن امتی الخطاء والنسیان
 حدیث شریفی مؤداسنجہ معفو بلکه مأجور اولورلر بونلره اقتدا
 ایدنلرک حالی دخی بویله درکه هر طائفه کندی مذهبنی حق و صواب
 اعتقاد ایدوب سائرینه خطا نظریله بقار انجق بو اختلافری فروعات
 عملیاتده اولوب اصول دینیه ده عقاید ایمانیه ده متحد اولدقردن
 بر برینی ضلالتہ تشبث ایتزلر و بر برینه صاپق نظریله باقزلر اشبو مقاله
 موخره مکاتب عمومیه ناظری کمال افندی حضرتلرینک امریله یازلمش
 اولدیغنی اشعار ضمننده انشاد اولنان بیت آتی ایله کلامه ختام ویرلدی

بیت

خامه جو دتی تحریک ایدیچک امر کمال

بواثر صفحه تیبیضه چکلدی فی الحال

3 1761 07290498 0

Cerdet Ahmet, paşa
Me'lumat-i nafi'a

BP
53
C4
18--